

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/22/2333

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Geili Keppi
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	30.11.2022 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	Yellow Hashtag OÜ registrikood 16148756 aadress: Harju maakond, Tallinn, Tornimäe tn 5, 10145 e-posti aadress: fg@mbx.hu
Isikuandmete vastutav ametiisik	töötleja Juhatuse liige

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (EL 2016/679; edaspidi IKÜM) artikli 58 lõike 2 punktide d ja f alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. viia andmekaitsetingimused vastavusse IKÜM artikkel 13 lõigetes 1-2 sätestatud tingimustega (sh arvestada inspektsiooni selgitustega);
2. peatada mailbox.hu veebilehel küpsiste kasutamine (isikuandmete kogumine) kuni veebilehele <https://mailbox.hu> on loodud IKÜM art 4 p 11 ja art 7 tingimustele vastav küpsiste nõusoleku vorm;
3. Võtta küpsiste kasutamiseks isikutelt nõusolek ja lõpetada küpsiste kasutamine, kui veebilehe kasutaja ei ole andnud selleks nõusolekut.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 15. detsember 2022.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

IKÜM artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alutada väärtemenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Andmekaitse Inspeksioon sai Ungari andmekaitseasutuselt piiriülese menetlussüsteemi IMI vahendusel kaebuse veebilehe mailbox.hu kohta. Kaebuse kohaselt pole kaebajal võimalik saada teavet mailbox.hu veebilehelt, kuidas tema isiku- ja krediitkaardiandmeid töödeldakse. Ungari andmekaitseasutus tuvastas, et kaebuse esitaja isikuandmete vastutavaks töötlejaks on Yellow Hashtag OÜ. Lähtuvalt sellest alustasime IKS § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse.
2. Andmekaitse Inspeksioon kontrollis kuidas on Yellow Hashtag OÜ (edaspidi ka andmetöötleja) täitnud IKÜM-i ning selgus, et Yellow Hashtag OÜ on IKÜM-ist tulenevad nõuded jätnud täitmata, sest veebilehel mailbox.hu leitavad andmekaitsetingimused ei vastanud IKÜM artiklile 13.
3. Andmekaitse Inspeksioon tegi 19.10.2022 Yellow Hashtag OÜ-le ettepaneku viia veebilehel mailbox.hu leitavad andmekaitsetingimused vastavusse IKÜM artiklites 12-14 lõigetes sätestatud tingimustega (sh arvestada inspeksiooni selgitustega) ning palus ettepanek täita hiljemalt 09.11.2022 ning saata Andmekaitse Inspeksioonile vastav kinnitus.
4. Nimetatud kuupäevaks inspeksioonile vastust ettepanekule ei laekunud. Samuti ei olnud nimetatud kuupäevaks veebilehelt leitavaid andmekaitsetingimusi kooskõlla viidud, millest tulenevalt tegi inspeksioon 11.11.2022 Yellow Hashtag OÜ-le korduvettepaneku andmekaitsetingimuste isikuandmete kaitse üldmäärusega kooskõlla viimiseks. Ettepaneku täitmise tähtjaks määras AKI 21.11.2022
5. AKI poolt määratud tähtjaks ei ole inspeksioon Yellow Hashtag OÜ-lt vastust saanud, samuti ei ole veebilehel mailbox.hu andmekaitsetingimused IKÜM art-ga 13 kooskõlla viidud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitsetingimustes tuvastatud puudused:

- 1. Vastutava töötaja nimi ja kontaktandmed (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt a)**

Privaatsustingimustes puudub viide Yellow Hashtag OÜ-le kui vastutavale töötlejale ja tema kontaktandmetele. Seega on Tingimused vastuolus IKÜM art 13 lõikega 1.

2. Isikuandmete töötlemise eesmärk ja õiguslik alus (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt c)

Igasuguseks isikuandmete töötlemiseks (sh kogumiseks ja kolmandatele isikutele edastamiseks) peab olema õiguslik alus ja eesmärk. Tingimustes puuduvad nii isikuandmete töötlemise eesmärk kui õiguslik(ud) alus(ed). Õiguslik alus saab seejuures tuleneda IKÜM artiklist 6. Seega ei vasta tingimused IKÜMis sätestatud nõuetele. Sealjuures tuleb tingimustes välja tuua kõik andmetöötleja poolt kasutatavad õiguslikud alused. Hetkel pole viidatud ühelegi õiguslikule alusele.

3. Kui töötlemise õiguslik alus on õigustatud huvi (IKÜM artikli 6 lõike 1 punkt f), siis teave vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvide kohta (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt d)

Nagu mainitud, siis ei ole tingimustes üldse välja toodud töötlemise õiguslike aluseid, kuid kui mingis osas peaks toimuma andmetöötlus toimub mh õigustatud huvi alusel ning sellisel juhul tuleb õigustatud huvi analüüs, kas lisada andmekaitsetingimustesse või lisada teave, kuidas on võimalik analüüsiga tutvuda (nt õigustatud huvi analüüsiga tutvumiseks saatke kiri e-posti aadressile YellowHashtag@....) .

4. Teave isikuandmete vastuvõtjate või vastuvõtjate kategooriate kohta (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt e)

Mõiste „vastuvõtja“ on määratletud IKÜM artikli 4 lõikes 9 kui „füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kellele isikuandmed avaldatakse, olenemata sellest, kas tegemist on kolmanda isikuga või mitte“. Seega ei pea vastuvõtja olema kolmas isik. Seetõttu hõlmab mõiste „vastuvõtja“ muid vastutavaid töötlejaid, kaasvastutavaid töötlejaid ja volitatud töötlejaid, kellele andmed edastatakse või avaldatakse, ning teave selliste vastuvõtjate kohta tuleks esitada lisaks teabele kolmandast isikust vastuvõtjate kohta. Tuleb esitada tegelikud (nimega) isikuandmete vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad. Kooskõlas õigluse põhimõttega peavad vastutavad töötlejad esitama vastuvõtjate kohta teavet, mis on andmesubjektide jaoks kõige olulisem. Praktikast on need tavaliselt nimega vastuvõtjad, et andmesubjektid teaksid täpselt, kellele on nende isikuandmed. Kui vastutavad töötlejad otsustavad esitada vastuvõtjate kategooriad, peaks teave olema võimalikult konkreetne, näidates vastuvõtja liigi (s.t märkides nende tegevusalad), tööstusharu, sektori või alamsektori ning vastuvõtjate asukoha.¹

Tingimuste järgi võib YellowHashtag OÜ töödeldud andmeid edastada kolmandatele isikutele ametlike nõudmistega alusel vastavalt seadusele. Kuna siit ei selgu, kes on nimetatud kolmandad isikud, siis ei vasta Tingimus IKÜMis sätestatud nõuetele.

5. Andmete säilitamise ajavahemik või ajavahemiku määramise kriteeriumid (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt a)

Tingimustes puuduvad täielikult andmete säilitamise vahemik või vastava vahemiku määramise kriteeriumid. Vastav nõue on seotud IKÜM artikli 5 lõike 1 punktis c toodud võimalikult väheste andmete kogumise nõudega ja artikli 5 lõike 1 punktis e toodud säilitamise piirangu nõudega. Säilitamise ajavahemiku (või selle kindlaksmääramise kriteeriumid) võivad tingida erinevad seadused, kuid see tuleks sõnastada selliselt, et andmesubjektile oleks võimalik oma olukorra põhjal hinnata, milline on konkreetsete andmete/eesmärkide korral säilitamise aeg. Kui see on asjakohane, tuleks ette näha erisugused säilitamise ajavahemikud isikuandmete eri liikide ja/või töötlemise eri eesmärkide jaoks, kaasa arvatud vajaduse korral arhiveerimise aeg.

6. Teave õiguse kohta taotleda vastutavalt töötlejalt juurdepääsu andmesubjekti puudutavatele isikuandmetele ning nende parandamist või kustutamist või

¹ Artikli 29 töörihm suunised määruse 2016/679 kohase läbipaistvuse kohta

isikuandmete töötlemise piiramist või esitada vastuväide selliste isikuandmete töötlemisele, samuti teave isikuandmete ülekandmise õiguse kohta (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt b).

Tingimustes puudub täielikult IKÜM artikkel 13 lg 2 punktis b toodud teave. Nimelt näeb IKÜM art 13 lõige 2 ette, millise teabe peab vastutav töötleja isikuandmete saamise ajal andmesubjektile esitama ning IKÜM art 13 lg 2 punkti b kohaselt on selleks teave õiguse kohta taotleda vastutavalt töötlejalt juurdepääsu andmesubjekti puudutavatele isikuandmetele ning nende parandamist või kustutamist või isikuandmete töötlemise piiramist või esitada vastuväide selliste isikuandmete töötlemisele, samuti teave isikuandmete ülekandmise õiguse kohta. Artikli 29 töörihma suunistes määruse 2016/679 kohase läbipaistvuse kohta² on rõhutatud Eelkõige tuleks hiljemalt andmesubjekti esmakordse teavitamise ajal selgesõnaliselt juhtida andmesubjekti tähelepanu õigusele esitada vastuväide isikuandmete töötlemisele ning see tuleb esitada selgelt ja eraldi igasugusest muust teabest.

IKÜM artikkel 18 toob välja alused, millal on isikul õigus nõuda vastutavalt töötlejalt isikuandmete töötlemise piiramist st säilitatud isikuandmete märgistamist eesmärgiga piirata nende edaspidist töötlemist ning IKÜM artikkel 21 järgi on isikul õigus oma konkreetsest olukorrast lähtudes esitada igal ajal vastuväiteid teda puudutavate isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub artikli 6 lõike 1 punkti e või f alusel, sealhulgas nendele sätetele tugineva profiilialüüsi suhtes. Seega on Tingimused vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

7. Kui isikuandmete töötlemine põhineb IKÜM artikli 6 lõike 1 punktil a ehk nõusolekul, siis teave õiguse kohta nõusolek igal ajal tagasi võtta, ilma et see mõjutaks enne tagasivõtmist nõusoleku alusel toimunud töötlemise seaduslikkust (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt c).

Tingimustes puudub täielikult IKÜM artikkel 13 lg 2 punktis c toodud teave. Tingimused on seega vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

8. Teave õiguse kohta esitada kaebus järelevalveasutusele (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt d)

Tingimustes ei ole viidatud, et andmesubjektil oleks õigus esitada andmetöötleja peale kaebus järelevalveasutusele ehk käesoleval juhul Andmekaitse Inspeksioonile. Seega on Tingimused vastuolus IKÜMis sätestatud nõuetega.

9. Andmesubjekti kohustus isikuandmete esitamiseks ning selle täitmata jätmise tagajärjed (IKÜM artikkel 13 lg 2 punkt e)

IKÜM art 13 lg 2 punkt e järgi tuleb isikuandmete saamise ajal teha isikule teatavaks teave selle kohta, kas isikuandmete esitamine on õigusaktist või lepingust tulenev kohustus või lepingu sõlmimiseks vajalik nõue, samuti selle kohta, kas andmesubjekt on kohustatud kõnealuseid isikuandmeid esitama, ning selliste andmete esitamata jätmise võimalike tagajärgede kohta. Selline teave Tingimustes puudub.

Rõhutan, et kogu IKÜM artiklites 13 ja 14 lõigetes 1 ja 2 sätestatud teave peab olema andmekaitsetingimustest nähtav. Andmekaitsetingimused peavad olema kokkuvõtlikud, selged ja arusaadavad ning vastama isikuandmete kaitse üldmääruses toodud tingimustele. Siinjuures tuleb arvestada sellega, et vastutav töötleja peab esitama teabe selliselt, et inimene saab sellest üheselt aru ning et seda eristatakse teabest, mis ei ole seotud vastutava töötleja isikuandmete töötlemisega. Ülioluline on aru saada, et andmekaitsetingimusi ei looda lihtsalt linnukese kirja saamiseks, vaid need peavad lähtuma just vastutava töötleja andmetööstusest, mis eeldab, et andmetöötlus on täpselt kaardistatud ning andmekaitsetingimuste koostajale arusaadav.

²https://www.aki.ee/sites/default/files/inspeksioon/rahvusvaheline/juhised/suunised_maaruse_2016679_kohase_labipaistvuse_kohta.pdf

Täiendavalt juhtis inspeksioon tähelepanu järgmisele küpsiste kasutamise osas: Andmekaitse Inspeksioon juhtis andmetöötleva tähelepanu asjaolule, et Yellow Hashtag OÜ kasutab oma veebilehel tarbija lõppseadmes küpsiseid ilma isikult nõusoleku küsimiseta.

Tingimustes on toodud, et veebileht Mailbox.hu kasutab Google Inc. analüütilisi ja reklaamiserveri teenuseid, ehk siis küpsiseid. Veebilehel küpsiste kasutamise kohta nõusolekut ei küsita. Juhin tähelepanu, et iga küpsiseid kasutada sooviv veebisait peab enne küpsise salvestamist isiku arvutisse või mobiilseadmesse selleks isiku nõusoleku saama.

Eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi kohaselt peaks kasutajatel olema võimalik keelata küpsiste või muude selliste vahendite salvestamine oma lõppseadmes. Teavet kasutaja eri lõppseadmesse salvestatavate vahendite kohta ja õigust neist keelduda võib pakkuda ühe korra ühe ja sama ühenduse ajal ning see võib hõlmata ka kõnealuste vahendite edaspidist kasutamist järgmiste ühenduste ajal. Teabe edastamine, keeldumisvõimaluse pakkumine või nõusoleku küsimine tuleks teha võimalikult kasutajasõbralikuks. Juurdepääs teatavale rakenduse sisule võib sõltuda küpsise või muu sellise vahendi teadlikust vastuvõtmisest, kui seda kasutatakse õiguspärasel eesmärgil. Oluline on saada kasutaja vabatahtlik, konkreetne, teadlik ja ühemõtteline nõusolek või loobumine küpsistest. Kui kasutaja ei nõustu, peab siiski olema tagatud rakenduse põhifunktsioonide toimivus.

Selgitame täiendavalt, et nõuetele vastav teade küpsiste kasutamisest sisaldab selgitust, mis eesmärgil Te küpsiseid kasutate, kui kaua ja kes on need erinevad osapooled, kellega teil on kavas neid jagada (kui on asjakohane). Teade peaks sisaldama viidet andmekaitsetingimustele, kus on selgitatud ka küpsiste kasutamise tingimusi. Andmesubjekt peab aru saama, milliseid küpsiseid võrguleht kogub ja tal peab olema võimalik iga küpsiseliigi kohta anda eraldi nõusolek (v.a veebilehe toimimiseks hädavajalikud küpsised). Seega on kolmandate osapoolte küpsiste kasutamine võrgulehel mailbox.hu praegusel juhul ebaseaduslik. **Selline töötlemine on lubatud siis kui küpsiste kasutamiseks võetakse inimeselt IKÜM artiklile 7 vastav nõusolek. Sh peab artikli 4 lõike 11 kohaselt nõusolek olema vabatahtlik ehk inimesel peab olema võimalik endal otsustada kolmandate osapoolte (ja mitte hädavajalike) küpsiste kasutamine. Seega peab inimesel olema võimalik anda nõusolek nende küpsiste osas (näiteks tehes aktiivselt ise linnuke kastikesse), mille kasutamist ta lubab. Kui nõusolekut ei anta, on kolmandate osapoolte küpsiste kasutamine keelatud.**

KOKKUVÕTE:

Vastavalt IKS § 58 lõikele 1 ning IKÜM artikkel 58 lõike 2 punktidele d ja f, on inspeksioonil õigus anda korraldus, et andmetöötleva viiks isikuandmete töötlemise toimingud teatud viisil ja teatud aja jooksul vastavusse IKÜM sätetega, õigus kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld.

Inspeksioon saatis 19.10.2022 ja 11.11.2022 ettepanekud Yellow Hashtag OÜ äriregistris kajastatud e-posti aadressile ja andnud Yellow Hashtag OÜ-le vastamiseks mõistliku aja (kokku üle 5 nädala), sh on andmetöötleva olnud võimalik inspeksioonile tähtaegselt kirjutada ja põhjendada, kui ettepaneku täitmise tähtaeg on liiga lühike ning vaja läheks pikemat vastamise aega. Sellega on inspeksioon täitnud haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 1 tuleneva kohustuse anda menetlusosalisele enne haldusakti andmist võimaluse esitada asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Ettepanekute lõpus juhtis AKI tähelepanu sellele, et AKI-l on õigus vastavalt IKS § 56 lõike 2 punktile 8, § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 alusel teha isikuandmete töötlevale ettekirjutus, kui isikuandmete töötleva on rikkunud isikuandmete

kaitse töötlemise nõudeid

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid, sh seda, et Yellow Hashtag OÜ ei ole inspeksioonile tõendanud IKÜM nõuete (artiklite 5, 6, 12 ja 13) täitmist ning võrgulehel <https://mailbox.hu/> on mitmeid olulisi puudusi, leiab inspeksioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Geili Keppi

jurist

peadirektori volitusel